

УДК 725.012(045)

В.С.Ступченко,

студент 6-го курсу кафедри комп'ютерних технологій та дизайну НАУ

ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ МЕДІАТЕК

Анотація: в статті розглядається медіатека, як новий тип громадської архітектури, та загальні принципи формування медіатечного простору.

Ключові слова: бібліотека, медіа тека, медіа центр.

Медіатека - це сучасний, динамічний, культурно-інформаційний комплекс. Останнє десятиліття ознаменувалося переходом від індустріального до інформаційного суспільства. Медійний фактор впроваджується в усі сфери життєдіяльності людини. Сучасна людина живе в інформаційному середовищі, щодня зіштовхуючись із необхідністю одержувати, обробляти й передавати інформацію. Однак завдання інформаційного суспільства - забезпечити соціальні гарантії одержання інформації кожним членом суспільства в будь-якому місці й у будь-який час - ще не вирішена. Зокрема, у Києві немає жодного досить великого медійного простору, у якому відвідувач міг би оперувати наявною інформацією й створювати нову. Звичайно, існують Інтернет-кафе, медіатеки в бібліотеках, точки доступу Wi-Fi, але, з огляду на потік, що збільшується, та нагальні вимоги користувачів (на роботі, у подорожі, під час відпочинку), стає зрозуміло, що проблема є, і її необхідно вирішувати. Аналізуючи світовий досвід, можна зазначити, що по цій тематиці досить мало професійної літератури. Більшість дослідників визнає, що найбільш значимою є публічна медіотека з відкритим типом доступу, де всі носії інформації представлені рівнозначно: прикладами можуть служити медіатека в Сіетлі (бюро ОМА), медіатека в Сендаї (Т.Іто), Олександрійська медіатека (Sonetta).

Метою даної статті є дослідження особливостей дизайну інтер'єрів медіатек як простору, що акумулює контакти користувачів. Завдання дизайнера - створити всі умови для забезпечення максимального поширення міжособистісних контактів і створити середовище для того, щоб зберегти інформаційне поле міжособистісного спілкування в просторі медіатеки.

В умовах трансформації соціальної сфери необхідно розглядати функції медіатеки з нової точки зору. Медіатека, як культурно-цивілізаційний феномен, розрахована на століття. Медіатека стає «форумом ідей», де перетинаються різні соціальні групи, об'єднані спільністю інтересів - це важливий фактор, для стимулювання якого необхідне створення відповідного середовища. Медіатека, як і будь-яка сучасна громадська організація, повинна використовувати сучасні технології залучення нових користувачів за рахунок впровадження ефективного

менеджменту у свою роботу, залучення технологій маркетингу, зокрема, PR-Технологій, покликаних підвищити попит на її послуги: реклами, дизайну, створення іміджу. Більша частина цих факторів багато в чому залежать від дизайнера безпосередньо.

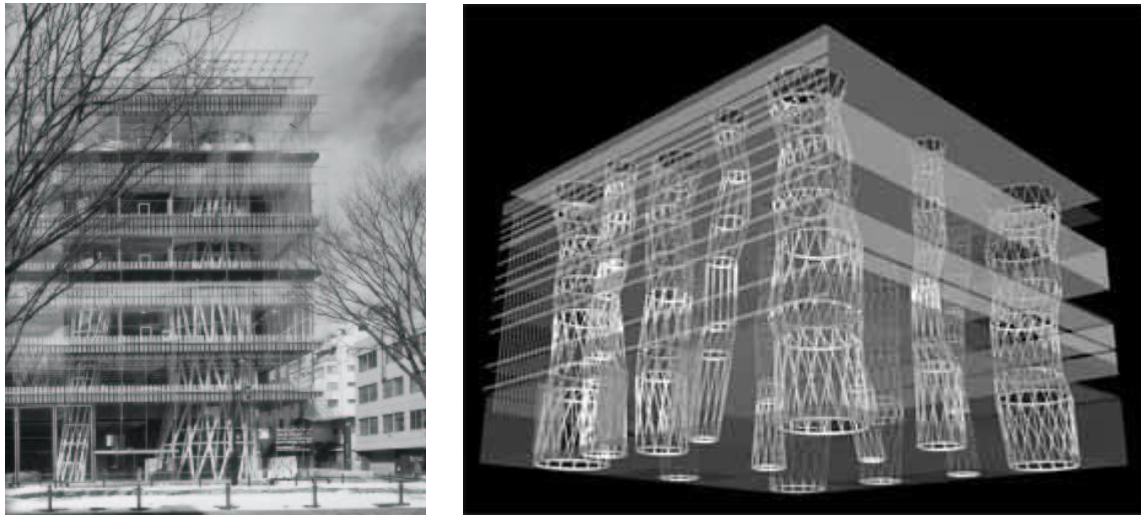

Рис. 1,2. Медіатека в Сендаї (Японія), арх. Тойо Іто.

Так, у прозорому будинку медіатеки в Сендаї (рис.1, 2), практично пбавленого внутрішніх перегородок, розмістилися бібліотека, концертний зал, кінотеатр. Вертикальне зонування нової будівлі дозволяє виділити в ньому функціональні "шари" - поверхи, що надають відвідувачу можливість при бажанні переходити з кінозалу в читальний або відеозал, а з інформаційного залу - в дитячу зону або кафе. Чергування функцій різних приміщень допомагають скоротити психологічні навантаження, що виникають із-за тривалого перебування в монотонному інформаційному просторі, де заняття і характер оточення довго не змінюються.

В медіатеці в Нанті, Франція, за контурами простих геометричних форм вгадується функціональна логіка простору. Активний винос козирка позначає розташування входу і напрямок руху крізь обсяг (рис. 3).

Рис. 3,4. Медіатека в Нанті, (Франція), арх. Венсан Мюз

Ізольованість і відкритість окремих залів медіатеки проявляється у контрастних поєднаннях глухих і зашкленних огорожувальних поверхонь, між якими залишається місце для фрагментів природи (рис.4).

В основу композиції медіатеки в Нанті покладено розміщення в одному рівні різних функціональних зон, які відповідають тим формам отримання інформації, що вимагаються найчастіше за допомогою різних носіїв. По обидва боки від основного транзитного простору розташовуються кінозал, відеозал, зал для прослуховування музичних записів та бібліотека. Дизайн бібліотечного простору в даному випадку відрізняється оригінальністю задуму, як з точки зору світлового рішення, так і в частині інтегрованого підходу до трактування обладнання, знаходить вагоме композиційне значення. Читальний зал, який має в плані форму сегмента, освітлений верхнім світлом через отвір вздовж криволінійної стіни зі стелажми і "розчиняється" в природне оточенні крізь засклену бічну поверхню. Переважання світлих тонів меблів, виконаних з дерева, в поєднанні з м'якими обрисами контуру стелі і яскравим світловим периметром, створюють відчуття легкості інтер'єру медіатеки. Простір вдало масштабований за рахунок функціонально продуманого і водночас композиційно цікавого розміщення стелажів, довідкових модулів з комп'ютерами і столів. Інтер'єр постає як "живий" інформаційний простір, який спростовує стійкі стереотипи в уявленні про бібліотеки як статичні, маловиразні і одноманітні приміщення.

Усього лише два приклади з сучасної зарубіжної практики демонструють можливості для розвитку архітектури і дизайну в цій новій для нас області. Еволюція форми та функції подібних об'єктів підтверджують наміри розвинених країн вкладати кошти в естетичне та функціональне оновлення інформаційного простору.

Бібліотека для людей з обмеженими фізичними можливостями в місті Віхті, Фінляндія, демонструє простір читального залу, наповнений повітрям і світлом за рахунок поєднання верхнього та бокового осклення (рис.5).

Рис. 5,6. Бібліотека в м. Віхта, Фінляндія.

Вхідний пандус в просторі читального залу замість звичних сходів - відчутний прояв доступності бібліотеки для людей з обмеженими фізичними можливостями.

Кольорова гама і графічний малюнок сходів відіграють вирішальну роль у композиції інтер'єру читального залу.

Виконана в архітектурних формах, співзвучних періоду радянського конструктивізму, ця будівля в той же час увібрала в себе новітні досягнення стилю "хай-тек". Всі компоненти інтер'єру виконані у сучасній манері, оригінальними є пропозиції у функціональну організацію бібліотечного простору, в трактування образної характеристики будівлі. До числа очевидних дизайнерських досягнень можна віднести вдале взаємне розміщення приміщень для обслуговування відвідувачів, зберігання книг та перебування персоналу (використовуються можливості вертикального зонування). Крім того, цікаво виділено "дитячий" простір: він являє собою висунуте з основного об'єму приміщення, що має форму усіченої тригранної призми. Поєднуючи природне верхнє і бічне світло з оригінальним зигзагоподібним світловим контуром в площині стелі, автори проекту підвищують світловий комфорт, підсилюють естетичну виразність інтер'єру (рис. 7). Сходи в центрі залу, необхідні для зв'язку читального залу з приміщеннями обслуговуючого персоналу, поставлені по діагоналі. Вони одночасно сприяють масштабному розмежуванню приміщення і відіграють роль скульптурного акценту. Метал в різних функціональних проявах (екрани столів з комп'ютерами, секції з решітки вздовж світлового контура на стелі, огороження сходів) формує візуальний каркас відкритого простору. Він композиційно орієнтований на домінування стилю "хай-тек". Дизайнерські рішення часто спрямовані на організацію зручного для читачів середовища. Яскравий прояв цієї тенденції - переважаюче в сучасних бібліотеках вільне трактування основних приміщень, що володіють необхідним набором устаткування для зберігання літератури і місць для читання. При цьому внутрішній і зовнішній простір гармонійно поєднуються.

Муніципальна бібліотека в місті Сомер цікава своїм трактуванням контрастної кольорової гами в інтер'єрі. Світло і колір взаємодіють найбільш активно в зонах вільного характеру перебування відвідувачів. Ефект включення до найбільш освітленої частини простору активних колористичних акцентів у вигляді зелених або червоних поверхонь стін доповнюється "накладеними" на них ажурними силуетами білих світильників.

Менший розмір приміщення і активна світлова розробка поверхні стелі виділяють дитячий читальний простір з більшості інших приміщень бібліотеки. Дизайн читального простору для дітей відрізняється тим, що поверхня стелі використана для творчої розробки теми зоряного неба: безліч невеликих лампочок на темно-синьому тлі. Пошук зменшеного масштабу дитячої зони з адекватним коригуванням розмірів необхідного обладнання підтриманий вибором активного кольорового рішення. Воно відповідає призначенню

приміщення, де явно присутні елементи ігрового характеру. Розташовуючись в безпосередній близькості від інших приміщень бібліотеки, дитячий читальний простір створює додаткові зручності для перебування батьків з дітьми та їх спільного інтелектуального розвитку.

Дизайнерське трактування інтер'єру бібліотеки в Сомер відрізняється від багатьох інших аналогів розумним ступенем формалізації таких, здавалося б, стабільно одноманітних елементів простору, як стелажі, сходові майданчики, контури несучих конструкцій покриття.

Відходячи від більшості відомих стереотипних рішень, автори звертаються до різноманітних геометричних форм. Таким чином їм вдалося не тільки досягти певного естетичного ефекту, а й використати нестандартність обрисів устаткування і конструкцій, щоб підвищити функціональні якості простору. Зокрема, за рахунок об'єднання двох напівкруглих в плані стелажів були організовані ізольовані читацькі місця.

Будівля комплексу нового університету в Гельсінкі побудована на темі інтегрування природних форм в структуру бібліотечного простору. У даному випадку для розміщення фрагментів живої природи в інтер'єрі використаний досить виразний прийом. Крізь засклєну дзеркальну поверхню фасаду бібліотеки в університетському комплексі Гельсінкі видно контури рослинності внутрішніх зимових садів, що продовжують тему природи в самому будинку.

Рис. 7. Бібліотека в університетському комплексі Гельсінкі

Кілька секторів зовнішнього контуру круглого в плані будинку заповнено невеликими зимовими садами. Чергування серії таких зелених "оазисів" і приміщень зі скляними перегородками для роботи з літературою викликає у людей, що знаходяться в межах будівлі, незвичайне відчуття занурення в природне середовище. Переважаючий матеріал - натуральне дерево - активно підтримує тему домінування природних компонентів в інтер'єрі бібліотеки.

Поява архітектурних об'єктів нового покоління бібліотек означає відхід від тривалої монополії паперових носіїв інформації. Одночасно частка

електронних носіїв збільшується, і характер використання багатьох приміщень радикально змінюється. Сучасні архітектурні та дизайнерські рішення все більше орієнтуються на створення умов, що дозволяють гнучко чергувати різні види культурно-пізнавальної діяльності в структурі одного об'єкта. При цьому саме поняття "бібліотека" інтерпретується по-новому: як інтелектуальний простір і центр культури. Замість досить поширеного раніше прийому організації бібліотечного простору у вигляді системи ізольованих приміщень все частіше застосовуються підходи, які дають можливість поєднувати функції освіти і розваги в безперервному, що перетікає просторі, широко використовуючи мультимедіа. Тому в сучасній архітектурній практиці все частіше використовують термін «медіатека» для визначення окремого виду споруд, що потребують також і особливих методів дизайну.

Використана література

1. Минервин Г.В. Основные задачи и принципы художественного проектирования. Дизайн архитектурной среды. Уч. пос. М.: Архитектура - С, 2004. - 96 с.
2. Раушенбах Б.В. Геометрия картины и зрительное восприятие. СПб.: Азбука-классика, 2002. - 160 с.
3. Мартынов Ф.Т. Основные законы и принципы эстетического формообразования и их проявление в архитектуре и дизайне. Екатеринбург, 1992.

Аннотация

В статье рассматривается медиатека, как новой структуры общественной архитектуры, и общие принципы формирования медиатечного пространства.

Ключевые слова: библиотека, медиа папка, медиа центр.

Abstract

This article rozhlyadaetsya media resource as a new type of public architecture, and general principles of mediatechnoho space.

Keywords: library, media directory, media center.